

Qëllimi

Propozimi mësimor i vërteton pikat e ngritura në nr. 30 nëpërmjet të një shembulli të thjeshtë. Këtu shkollohen aftësitë në gjetjen, përpunimin dhe prezantimin e informacionit; qëllimi gjuhësor qëndron në paraqitjen, zgjedhjen e fjalëve, shpejtësinë e të folurit, përdorimin e zërit, gjesteve dhe shprehjeve të fytyrës në mënyrë përkatëse si dhe të nxitet të dëgjuarit e interesuar.

kl. 4–6

45–60 min.



Materiali:
Objekte nga kultura e prejardhjes
(ose fotografi nga ajo).

Udhëzime:

- Ky ushtrim më së miri është që të ndahet në dy javë: në javën e parë të bëhet një hyrje në temë dhe në javën e dytë do të mbahen referatet. Gjetja e një objekti të mirë dhe përgatitja e referatit prej 5–10 min. pasojnë si detyrë shtëpie.
- Nëse janë në shfrytëzim kompjuterët, natyrisht mund të përdoren programet e prezantimit si PowerPoint ose Prezi.
- Është e kuptueshme që kompetencat e fituara tek ky ushtrim hyjnë në shërbim edhe për referate të tjera në MGJP dhe në mësimin e rregullt.

Rrjedha:

- M i informon N (klasën ose grupin e nivelit) për projektin, për mbajtjen e referateve të shkurtra për një objekt ose një personalitet nga kultura e prejardhjes (p.sh. një send i veshmbathjes, një specialitet ushqimor, një suvenir nga pushimet, një fotografi nga një ndërtesë, pikturë ose të një personaliteti...). Si model dhe hyrje M e mban vetë një referat të tillë të shkurtë (maksimum 5–10 min.) Është e përfytyrueshme që ai/ajo gjatë referimit në pjesë të caktuara të bie ndesh me disa rregulla dhe p.sh. flet me zë të qetë ose monoton.
- Në bazë të referatit të M, do të përpunohen këshillat për një referat të suksesshëm, ose nëse kjo tashmë është bërë, përsëriten. Krahaso për këtë hap më lart nr. 30, me një listë përkatëse të këshillave.
- Si ndihmë plotësuese M e përpunon bashkë me N se si është ndërtuar një referat i suksesshëm; këtu ai/ajo vë në dispozicion për pjesë të veçanta të referatit edhe mjete shprehëse, gjegjësisht pjesë të ndërtimit të fjalive në gjuhën e parë ose i përpunon këto me N:
 - Përhëndetja, hyrja dhe sqarimi i rrjedhës. Shembull: «Unë ju përhëndes ju me rastin e referatit tim mbi XY. Së pari do t'ju tregoj diçka për A, pastaj për B ...».
 - Tri deri katër pjesë të temës të prezantohen në mënyrë të ilustruar; në këtë rast deklarohen kalimet në to («Kaq për këtë pikë. Tash do të vijmë tek pjesa tjetër e temës, pra ...»).
 - Përfundimi, në të cilin bëhet edhe njëherë një kthim tek fillimi dhe/ose pikat kryesore edhe njëherë do të përmblihen. Të jepet rasti për t'i sqaruar pyetjet. Të falënderohen dëgjuesit/et. («Unë u kam treguar juve për XY. Unë shpresoj që ju para së gjithash e keni kuptuar A keni edhe ndonjë pyetje? Shumë faleminderit për dëgjimin e vëmendshëm.»)
- Si përkrahje për mbamendje, N e marrin një fletë me këshillat më të rëndësishme (shih tek nr. 30) ose një kopje (eventualisht të thjeshtë) të materialit M14, nga broshura «Strategjitë dhe teknikat mësimore».

- Nëse mbetet ende kohë, N duhet të mendohen tashmë për objektin e tyre dhe ta skicojnë referatin në formë të një mind-maps (harte të mendimeve). Detyrë për javën tjetër: referati i shkurtër (5–10 min) të përgatitet dhe të ushtrohet.
- Në javën tjetër do të mbahen referatet dhe pastaj do të diskutohet në aspekt të përmbajtjes si dhe të kualitetit të gjuhës dhe respektimit të këshillave të referatit.

32

Për vlerësim: dritë blici

Qëllimi

N mësojnë të njohin një proces të thjeshtë të vlerësimit në të mësuar, i cili është i përshtatshëm për raste nga më të ndryshmet (pas një diskutimi, një recitimi, një referati etj.). Për ta përdorur këtë rrjedhë, duhet së pari që të kenë dëgjuar me vëmendje dhe të mësojnë që mendimet e tyre t'i përmbledhin në mënyrë të shkurtë e të përpiktë në më së shumti dy fjali.

kl. 1–9

5–10 min.



Udhëzim për literaturë:
Ernst & Ruthemann (2003),
f. 51 (shih në listën e literaturës).

Udhëzim:

- Rituali i blicit është i përshtatshëm për të përfunduar një përmbajtje mësimore ose një leksion. Për hir të shkurtësisë së tij e ka përparësinë që të gjithë N e marrin fjalën dhe e dëshmojnë të mësuarit e tyre. Blici gjithsesi nuk e zëvendëson diskutimin dhe evaluimin e të mësuarit të gjërë dhe me forma të orientuara në kriteret; krahaso për këtë kapitullin 4c në hyrje.

Rrjedha:

- Secili/a N e përmbledh në përfundim të një leksioni, një referati, një diskutimi etj., në më së shumti dy fjali, se çfarë i pëlqeu veçanërisht (çfarë ai/ajo mendon se ishte veçanërisht mirë) dhe/ose ku ai/ajo sheh potencial për përmirësim. (Varësisht nga takimi që duhet evaluuar, pyetjet duhet të modifikohen.) Feedback duhet të jepet në formën e - unë, krahaso për këtë më lart nr. 13 «Të jepet feedback».
- M e përfundon raundin e blicit, nëpërmjet asaj që në njërin anë i jep 1-ose 2- evaluime fjalish dhe/ose ndihmesat e N i përmbledh shkurtimisht.

Vërejtje:

- Pjesët e ndërtimit të fjalive mund t'i ndihmojnë N që të përmbledhin mendimet e tyre. Shembuj: «Pikë kulminante e kësaj ... ishte për mua...», «Vështirësi më bëri mua ...». «Mua me pengoi, që ...»

Variant:

- Dhurata fjalish: Secili N i bën një N tjetër të cilin e zgjedh, ose partnerit në të mësuar, 1 fjali-kompliment (p.sh. me rastin e ditëlindjes). Edhe kjo metodë duhet të ushtrohet. Komplimente të vërteta për shumë N nuk mund të gjenden dhe të pranohen aq thjesht.